

Seznam příloh

1. Projekty aktivit	str. 2
2. Bodovací systém	str. 20
3. Pravidla pro psaní deníku a jeho hodnocení	str. 25
4. Pravidla pro psaní životopisu	str. 27
5. Pravidla pro postupy do režimových stupňů	str. 29
6. Fotodokumentace	str. 32

Příloha č. 1

Projekty aktivit

Akvaristický kroužek (Život pod vodou)

Cíl:

- cílem je vytváření vhodné estetizace ubytovacích prostor
- vytvoření příznivějších podmínek
- uvolnění napětí chovanců

Obsah aktivity:

- teoretická příprava
- důsledné dodržování frekvence krmení, údržba a doplňování akvaristických pomůcek a potřeb

Formy realizace:

- kolektivní i individuální práce.

Metody:

- výklad teorie
- praktická činnost

Frekvence setkávání:

- minimálně 1x týdně dle týdenního harmonogramu, praktická činnost dle potřeby

Délka setkání:

- 1 hodina

Místo konání:

- kulturní místnost oddělení detence na R1

Arteterapie

Cíl:

- umožnit chovancům účast na tvořivé činnosti, umožňující plastické a prostorové vyjádření
- vést ke zlepšení manuální zručnosti a koordinaci rukou
- dát možnost k realizaci tvůrčích myšlenek, umožnit nové podněty a zkušenosti

Obsah aktivity:

- Modelování, koláže, malování a kreslení
- práce s keramickou hlinou
- pletení misek z papíru a pedígu

Formy realizace:

- expresivní postupy, arteterapie, psychogymnastika, aj.

individuální terapie, skupinová terapie

Metody:

- monologické (vysvětlování)
- názorně demonstrační

Frekvence setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovanců, zpravidla 1x týdně po 60 min.

Místo konání:

- učebna detenčního ústavu

Kroužek vaření

Cíl:

- umožnit chovancům účast na tvořivé a smysluplné činnosti
- vést ke zlepšení manuální zručnosti a koordinaci rukou
- vést k vzájemné kooperaci v pracovní skupině
- získání nových zkušeností
- získání praktických dovedností

Obsah aktivity:

- studium receptů
- příprava surovin
- práce v kuchyni při přípravě pokrmů

Formy realizace:

- expresivní postupy

individuální, skupinové

Metody:

- monologické (vysvětlování)
- názorně demonstrační
- edukační

Frekvence setkávání:

- zpravidla 1 x týdně

Délka setkání:

- 60 minut

Místo konání:

- kuchyňka detenčního ústavu R2

Logopedie (řečový trénink)

Cíl:

- identifikovat narušené komunikační schopnosti chovanců
- předcházet a zmírnit narušenou komunikační schopnost
- náprava identifikovaných narušených komunikačních schopností
- posilovat dosažené komunikační vzorce
- trénink a rozvoj motorických schopností

Obsah aktivity:

- dechová cvičení
- gymnastika mluvidel
- řečová cvičení, říkadla, říkanky
- nácvik hlásek
- nácvik výslovnosti, artikulace, řečového tempa
- nácvik správné tvorby vět
- rozvoj nonverbálních projevů (podpora dorozumění)

Formy realizace:

- logo-terapie, psychogymnastika, oromotorická cvičení
- individuální, skupinová terapie

Metody:

- monologické (vysvětlování)
- edukativní (nácvik)
- názorně demonstrační (ukázka správné výslovnosti)

Frekvence setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity, zpravidla 1x za týden

Délka setkání:

- zpravidla 1 vyučovací hodinu

Místo konání:

- učebna detenčního ústavu

Muzikoterapie

Cíl: Pomocí kroužku muzikoterapie se snažit dle možností a schopností chovanců a chovaneček o rozvoj jejich tvůrčího myšlení, rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Měli by projevit radost, citový prožitek, seberealizaci, regulovat a především snížit vnitřní tenzi a prožívání emocí.

Obsah aktivity:

- seznámení se základními hudebními žánry spojené s jejich poslechem
- hra na jednoduché hudební nástroje jako jsou flétny, ozvučná dřívka, prstové činely, triangl, tamburína, xylofon, chřestítka, dle schopností i kytary, klávesy
- knihy a filmy o hudbě
- seznamování se s klasickými díly, s populární hudbou hudební produkce, kterou povedou samotní chovanci pod vedením terapeuta
- nácvik na vystoupení při svátečních dnech jako např. velikonočních a vánočních svátcích, aj.
- vést chovance a chovanky k sebeúctě, úctě k druhým lidem a toleranci

Formy realizace:

- hudební improvizace – vytváření zvuků, hudební produkce za pomoci svého těla, případně jednoduchých hudebních nástrojů
- různé formy: individuální autoterapie, skupinové muzikoterapie – heteroterapie
- individuální hra na hudební nástroje – kytara, elektronické klávesy
- půjčování knih a filmů s hudební tematikou

Metody:

- informační
- praktické

Frekvence setkávání:

- dle časového rozvrhu aktivit 1- 2x za 2 týdny

Délka setkání:

- dle zájmu chovanců (chovaneček) 1 hodina

Místo konání:

- kulturní místnosti na poschodí oddělení, při individuální hře jednotlivé cely

Práce na zahradě

Cíl: Přímým působením na osobnost chovance ve výkonu zabezpečovací detence potlačovat nežádoucí účinky protispolečenského jednání a rozvíjet jeho vztah k přírodě a ochraně životního prostředí.

Vlastní prací na zahradě zabezpečovací detence odbourat psychické napětí chovanců, vyvolat pozitivní změny u chovanců, pomáhat jim vyrovnat se s problematickými oblastmi jejich života v ÚpVZD a připravit je na civilní život po případném ukončení VZD.

Obsah aktivity: Celoroční práce na zahradě detence při hospodaření na záhonech. Pěstování listové zeleniny, kořenové zeleniny a květin. Vytváření vzorců jednání a chování při společné práci a její dělbě.

Formy realizace: Společná práce na zahradě detence. Účast při plánování a rozvržení jednotlivých záhonů. Práce na přípravě sazenic jako je klíčení a předpěstování. Individuální a skupinové činnosti přímo na záhonech při výsadbě, zalévání, péči o zeleninu, sklizni a posezonní rytí. Údržba a starost o náradí.

Metody:

- monologické (vysvětlování), názorně demonstrační, edukační

Frekvence a délka setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity a dále dle ročního období a povětrnostních podmínek

Místo konání:

- zahrada detenčního ústavu a terapeutická místnost

Práce v dílně

Cíl: Rozvoj motorických funkcí a dovedností, smyslového vnímání, fantazie, schopností sebevyjádření. Zmírnění stresu a pozitivní působení na psychiku.

Obsah aktivity: Výroba drobných předmětů ze dřeva a dalších materiálů (kostky, hračky, korálky) výroba jednodušších užitných předmětů (poličky, věšáky, závěsy na květiny, krmítka, ptačí budky).

V dílně najdou uplatnění chovanci s nejrůznějšími schopnostmi (zručnější dělají náročnější práce, ti méně zruční např. obušují výrobky, lakují apod.).

Formy realizace:

- společná nebo individuální práce na dílně

Metody: Praktické seznámení se s materiálem (dřevo, plast, papír), základní způsoby opracovávání, ošetřování materiálu, náradí a pomůcek. Kreativní tvorba předmětů.

Frekvence a délka setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity

Místo konání:

- dílna ÚpVZD, kulturní místnost R1

Individuální psychoterapie

Cíl:

- hlavním cílem je odstranění chorobných příznaků, rozvoj či integrace pacientovy osobnosti, podpora sebeaktualizace
- cílem je zmírnit duševní poruchy, harmonizovat osobnost jedince, vést k pocitům sebeuplatnění a vyrovnanosti, směřovat jedince k naplňování životního smyslu
- změnit nebo alespoň zmírnit nežádoucí chování
- dokázat zvládat obtížné životní situace, hledání konstruktivního přístupu k problémům v životě, řešení krizových situací

Obsah aktivity:

- Aktuální témata chovance, pochopení vnitřních zážitků jedince a práce na tom, jak s těmito zážitky pracovat.

Formy realizace:

- individuální setkávání

Metody:

- Psychoterapeutický přístup k chovancům je veden dle přístupu PCA (Personal Centered Approach) „Poradenství a psychoterapie zaměřená na klienta“ a je v souladu s podmínkami uvedenými ve výcvikovém programu schváleném (akreditovaném) pro oblast zdravotnictví, a to Českou psychoterapeutickou společností ČLS JEP, Psychiatrickou společností ČLK JEP a Asociací klinických psychologů ČR.
- Psychoterapie je supervidována.

Frekvence setkávání:

- Pravidelně, zpravidla 1-2x týdně, dle provozu detence. Pravděpodobnost efektu psychoterapie je však vyšší při pravidelném setkávání v delším časovém úseku.

Délka setkání:

- individuální, zejména dle psychického stavu, zájmu a potřeb jednotlivých chovanců

Místo konání:

- terapeutická místnost ÚpVZD

Seminář s psychologem

Cíl:

- cílem semináře je probrat jednotlivé emoce a docílit jejich porozumění a naučit se s emocemi pracovat (adekvátně na ně reagovat)
- dílčí cíle: rozvoj a posílení práce s vlastními emocemi, edukace, sebepoznání, zhodnocení vlastních schopností v oblasti emocí, kognice a hlavně výsledného jednání

Obsah:

- Formou skupinového dialogu s chovanci budovat u chovanců vlastní náhled na dané emoce a jejich projevy, hledání regulace impulzivního či neadekvátního projevování emocí, učení chovanců, jak správně rozpoznat emoci a jak s ní pracovat.

Formy realizace:

- Skupinová a individuální aktivita probíhá v terapeutické místnosti, nebo individuálně na cele přípravou materiálů a plněním úkolů.
- Výuka probíhá seminární formou, která zahrnuje edukaci, přímé řešení úkolů, diskuzi, modelové situace a zpětnou vazbou skupiny na konkrétní názory chovanců.

Frekvence a délka setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovance zařazeného do dané aktivity, celkem 6 x za rok

Obsah aktivit

- přivítání, kontrola účasti
- představení tématu semináře
- edukace týkající se pobírané emoce
- skupinová práce: řešení problematiky, jak adekvátně pracovat s emocemi, jak dávat zpětnou vazbu ostatním
- ukázka modelové situace
- prostor na dotazy
- diskuze, zhodnocení aktivity
- závěr

Místo konání

- terapeutická místnost R0, R1, R2, R3

Trénink kognitivních funkcí

Cíl:

- cílem je posílení a udržení kognitivních funkcí (paměť, pozornost, myšlení, exekutivní funkce, řeč), získávání důvěry ve vlastní schopnosti v oblasti kognitivních či sociálních limitů
- cílem kognitivního tréninku je zvýšit a udržet schopnosti na zdravé úrovni, což vede k prospěchu každodenního fungování jedince

Obsah:

- zlepšování paměti (krátkodobé i dlouhodobé)
- trénink exekutivních funkcí (rozhodování, plánování apod.)
- rozvoj myšlení
- zlepšování pozornosti, koncentrace
- diskuse
- edukace

Formy realizace:

- Skupinová a individuální aktivita probíhá v terapeutické místnosti, nebo individuálně na cele přípravou materiálů a plněním úkolů. V
- ýuka probíhá seminární formou, která zahrnuje přímé řešení úkolů na procvičení kognitivních funkcí, dále diskusí a edukací.
- Aktivity jsou prováděné buď formou rozhovoru, dále formou tužka-papír, poslechem hudby a dalšími podnětovými materiály dle uvážení

Frekvence a délka setkávání

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovance zařazeného do dané aktivity, zpravidla 1 x týdně

Obsah aktivit

- přivítání, kontrola účasti
- představení tématu lekce
- krátká edukace týkající se daného tématu
- rozehřívací cvičení
- cvičení na určité kognitivní funkce
- zpětná vazba (jaká cvičení se dařila, jaká ne a proč)
- doporučení jak rozvíjet určitou kognitivní funkci
- diskuze, zhodnocení aktivity
- závěr

Místo konání

- terapeutická místnost R0, R1, R2, R3

Psychologické poradenství

Cíl: Budování důvěry k odbornému personálu, motivování a příprava chovanců, kteří jsou prakticky ovlivnitelní, k zahájení případné terapie v ústavním ochranném léčení, motivace k zamyšlení se nad svými postoji a vzorci chování. Zlepšování schopností chovance zvládat běžné zátěžové situace a měnit stereotypní přístup k nim. Zmírňovat tenze související s umístěním ve výkonu zabezpečovací detence.

Obsah aktivity: Sebepoznání (jaký jsem, jak vnímám ostatní lidi a reaguji na ně). Aktuální témata chovance (osobní i celospolečenská). Prožívání umístění do detence, podpora adaptačních mechanismů. Strategie zvládání a uvolňování stresů. Agresivita a přístup k ní.

Formy realizace: Vzhledem k širokému diagnostickému spektru chovanců a možnosti souhrnu několika diagnóz současně je základní formou realizace individuální setkávání.

Metody: Konkrétní metody volí vedoucí aktivity s ohledem na skupinu, do které je chovanec zařazen odbornou komisí, v souladu se stanoveným cílem programu. Při volbě metod zohledňuje osobnostní zvláštnosti, limity a specifické potřeby chovance, jeho momentální psychický stav a celkovou aktuální situaci.

- poradenský rozhovor
- abreaktivní techniky
- osvětová činnost a prevence
- relaxační a imaginativní techniky
- techniky zaměřené na zdokonalení sebepoznání a seberegulace
- prvky sociálně psychologického výcviku

Frekvence setkávání:

- zpravidla 1-2x týdně, dle provozu detence

Délka setkání:

- individuální, zejména dle aktuálního psychického stavu a potřeb jednotlivých chovanců

Místo konání:

- terapeutická místnost ÚpVZD

Sebeobslužné aktivity

Cíl:

- soustavnou pracovní činností se snažit o kladný vztah k práci
- udržet a rozvíjet dosavadní pracovní, sociální a hygienické návyky
- vytvářet a získávat nové sociální, hygienické a pracovní návyky
- vychovávat ke svědomitosti a odpovědnosti při vykonávané práci
- vést k udržování pořádku v ubytovacích prostorách a učebnách

Obsah aktivity:

- úklidové práce na cele, v osobních věcech
- úklidové práce veřejných prostor ústavu
- úklidové práce v učebnách, dílně a tělocvičně
- sebeobslužné aktivity – praní, žehlení, zašívání
- péče o vlastní tělo (hygiena, péče o vlasy, nehty, oděv)
- nakupování dle vlastní objednávky

Formy realizace:

- individuální i skupinová činnost

Metody:

- názorně demonstrační
- praktické
- aktivizující metody výuky

Frekvence a délka setkávání:

- každodenně - dle časového rozvrhu dne a Týdenního plánu aktivit chovanců

Místo konání:

- ložnice, učebny, dílna, koupelna, kantýna a ostatní prostory detenčního ústavu

Skupinová a individuální terapie

Cíl:

- sebepoznávání a poznávání druhých
- rozvoj verbální i neverbální komunikace ve skupině
- aktivní nácvik řešení náročných životních situací a společensky žádoucích způsobů řešení konfliktů
- podpora samostatného myšlení
- posilování pocitu zodpovědnosti ve vztahu k okolí
- zhodnocení vlastního života a pochopení negativních projevů

- potlačení či odstranění tenze
- poradenská činnost, krizová intervence

Obsah:

- Samostatné zajišťování a poskytování pomáhajících psychoterapeuticky zaměřených rozhovorů s chovanci.
- Vedení pomocných psychoterapeutických technik.

Formy realizace:

- Skupinové a individuální terapie s chovanci ústavu.
- Brainstorming jako jedna z hlavních metod při realizaci individuální i skupinové práce s chovanci.

Frekvence a délka setkávání:

- Skupinová terapie dle zařazení chovanců zpravidla 1x za 14 dnů.
- Individuální terapie – pohovor dle aktuální situace v chování chovanců, či na vyžádání.

Obsah aktivit:

- přivítání, kontrola účasti
- ohlasy na minulé setkání
- aktuální problémy
- vedení techniky ke zvolenému tématu (problému)
- zvolená pomáhající psychoterapeutická technika
- diskuze
- závěr
- (v případě individuálního sezení pohovory se zaměřením na nácvik pomocí pomáhajících psychoterapeutických technik)

Místo konání:

- terapeutická místnost ÚpVZD

Skupinová psychoterapie

Cíl: Usnadnění adaptace, komunikace, navození motivace a umožnění osobnostního rozvoje chovanců a chovaneček.

Obsah aktivity:

- nedirektivní působení skupinovými mechanismy pod odborným vedením

Formy realizace:

- pravidelné setkávání chovanců a chovaneček ve skupinách dle indikací

Metody:

- skupinová psychodynamická psychoterapie s erudovaným vedením

Frekvence setkávání:

- jedno nebo dvoutýdenní intervaly

Délka setkání:

- 60 minut trvající skupinové působení

Místo konání:

- kulturní místnost R2, kulturní místnost R0, případně terapeutická místnost R1

Sociálně – psychologický výcvik

Cíl:

- sebepoznávání a poznávání druhých
- rozvoj verbální i neverbální komunikace ve skupině
- aktivní nácvik řešení náročných životních situací a společensky žádoucích způsobů řešení konfliktů
- podpora samostatného myšlení
- posilování pocitu zodpovědnosti ve vztahu k okolí
- zhodnocení vlastního života a pochopení negativních projevů
- potlačení či odstranění tenze

Obsah:

- Pomocí sociálně – psychologických technik budovat náhled chovanců na vlastní osobnost, vztahy ve skupině a své jednání v rámci kolektivu.

Formy realizace:

- skupinové a individuální diskuze,
- sociálně – psychologické výcvikové techniky,
- relaxační techniky.

Frekvence a délka setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovanců zařazených do dané aktivity

Obsah aktivit:

- přivítání, kontrola účasti, aktualita, zajímavost či kvíz
- rozechřivací technika
- tři ohlasy na minulé setkání
- aktuální problémy

- nácvikový prvek
- relaxační technika
- diskuze
- závěr
- (v případě individuálního sezení pohovory se zaměřením na nácvik pomocí sociálně – psychologických technik)

Místo konání:

- terapeutická místnost ÚpVZD

Speciální literární kroužek v Braillově písmu

Cíl:

- umožnit smysluplné využití volného času
- vést ke zlepšení kognitivních a myšlenkových procesů
- procvičit paměť a získat nové znalosti
- umožnit rozvoj haptiky – aktivní hmatové podněty

Obsah aktivity:

- zabezpečení literatury v Braillově písmu (Knihovna J. Mahena Brno)
- čtení literatury
- diskuze na přečtená témata

Formy realizace:

- individuální, skupinové

Metody:

- monologické (vysvětlování)
- diskuze

Frekvence setkávání:

- zpravidla 1 x týdně dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovanky

Délka setkání:

- 45 minut

Místo konání:

- kulturní místnost R0

Sportovní aktivity

Cíl: Rozvoj motorických schopností chovanců, pozitivní ovlivnění jejich psychiky, zmírnění tenzí a depresí, zachování nebo obnovení svalové síly a normálního svalového tonusu.

Obsah: Základy sportovních her, uvolňovací cviky, posilování svalstva, aerobní a dechová cvičení.

Formy realizace: Skupinová i individuální aktivita v tělocvičně nebo na venkovním hřišti ústavu, případně v terapeutické místnosti oddělení R1.

Účast na aktivitě: Chovanec je povinen se účastnit sportovní aktivity, pokud si ji zvolil v Programových aktivitách s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu a psychickému stavu.

Frekvence a délka setkávání:

dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity

Obsah témat:

Pohybové aktivity

- kardiovaskulární cvičení
- stolní tenis
- florbal
- fotbal
- nohejbal
- košíková
- základní prvky gymnastiky
- lehké posilovací cviky bez závaží, zaměřené na správné držení těla
- hra šipky
- spinning

Uvolňovací cvičení

- uvolňování cviky s důrazem na dýchání
- cvičení v doprovodu hudby, cvičení na míči
- cviky zaměřené na rovnováhu a jistotu pohybu

Dechová cvičení

- cvičení v různých polohách – vstojě, vleže, vsedě, vkleče
- cvičení individuální, ve dvojicích, případně v kruhu
- cvičení na gumových míčích

Všechna cvičení jsou prováděna s maximálním soustředěním na správné dýchání.

Trénování sociálních dovedností

Cíl:

- udržení si instrumentálních sociálních dovedností – jak řešit konkrétní životní situace, kam se případně obrátit
- osvojování si základních návyků a činností běžného života
- získání přehledu v sociálních službách především v oblasti sociální prevence

Obsah:

- rozvoj a udržení osobních sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začlenění

Formy realizace:

- skupinová a individuální aktivita, modelové situace

Frekvence a délka setkávání

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovance zařazeného do dané aktivity, zpravidla 1x měsíčně

Obsah aktivit:

- uvítání
- seznámení s tématy, která budou probírána
- probrání témat a praktické cvičení
- zhodnocení sezení a diskuze, stanovení doby příštího sezení
- ukončení

Místo konání:

- terapeutická místnost ÚpVZD

Videoklub

Cíl:

- cílem kroužku je efektivní vyplnění doby osobního volna
- získání nových znalostí
- odreagování
- možnost kreativního projevu v debatě

Obsah aktivity:

- seznámení s plánem činnosti v dané zájmové aktivitě
- popularizace zájmové aktivity „Videoklub“ mezi ostatními chovanci zavedení systému výběru filmů podle jednotlivých žánrů (naučné, zábavné, klasika české i světové kinematografie, komedie, pohádky)

- výběr filmů bude uzpůsoben složení skupiny s přihlédnutím na mentální úroveň chovanců
- po zhlédnutí filmu proběhne dle zájmu beseda o promítaném filmu

Formy realizace:

- kolektivní zhlédnutí filmu a následná beseda

Metody:

- výklad (uvedení do problematiky a seznámení s filmovým titulem)

Frekvence setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity
- zpravidla 1 – 2 x týdně

Délka setkání:

- zpravidla 90 minut

Místo konání:

- kulturní místnost detence

Volnočasové aktivity

Cíl:

- Smysluplné naplnění volného času chovanců a dle mentálních a fyzických schopností také rozvíjení jemné motoriky, posilování paměti, logického myšlení, pozitivního působení na jejich psychiku a sebeovládání a rozvoj interpersonálních vztahů.

Obsah:

- Skládání modelových stavebnic, hraní různých společenských her, sledování filmů, DVD a sledování televize.

Formy realizace:

- Skupinová a individuální aktivita probíhá v terapeutické místnosti, případně při hraní společenských her i na cele.

Účast na aktivitě:

- Dobrovolné činnosti nabízené v rámci plnění volnočasových aktivit v PZ, nebo i formou odměny v rámci motivačního programu chovanců.

Frekvence a délka setkávání:

- dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a možností chovance zařazeného do dané aktivity a také dle výsledků a hodnocení chovance v rámci motivačního programu

Obsah aktivit:

- společenské hry – dáma, šachy, člověče nezlob se, karty, kostky; hraní společenských her svou obtížností úměrných mentálním schopnostem chovanců
- sledování televize a poslech hudby – sledování vybraných televizních programů a poslech hudebních kanálů
- půjčování knih – z knižního fondu ústavu

Kroužek výuky cizích jazyků

Cíl: Získání znalosti základní anglické gramatiky, slovní zásoby a konverzace potřebné v běžných životních situacích.

Obsah aktivity:

- seznámit se s učebnicí a s jednotlivými tématy
- procvičování slovní zásoby a slovních spojení v jednotlivých lekcích
- čtení a překlad článků, rozhovor
- mluvnice a cvičení
- poslech anglického textu namluveného rodilými mluvčími
- zadání úkolů na příští hodinu

Formy realizace:

- skupinová a individuální činnost dle zadaných úkolů

Metody:

- výklad, instruktáž, četba, překlad, praktická cvičení, náslechl, rozhovor

Frekvence setkávání:

- dle časového rozvrhu aktivit 1x týdně

Délka setkání:

- 60 minut

Místo konání:

- kulturní místnost oddělení ÚpVZD

Vzdělávací aktivity (trivium)

Cíl: Rozvoj a udržení základních všeobecných znalostí. Zmírnění stresu a pozitivní působení na psychiku.

Obsah: Zvládnutí trivia, základy společenských věd, základní témata dějepisu, přírodopisu, zeměpisu atd.

Formy realizace: Skupinová a individuální aktivita probíhá v terapeutické místnosti, nebo individuálně samostudiem na cele. Výuka probíhá výkladem, besedou, poslechem nebo sledováním výukových programů.

Frekvence a délka setkávání:

dle rozhodnutí odborných zaměstnanců a mentálních schopností chovance zařazeného do dané aktivity, zpravidla 1 x týdně

Obsah aktivit:

- základy českého pravopisu (diktáty, doplňování)
- čtení jednoduchých a těžších textů
- základy počítání (sčítání, odečítání, dělení a násobení)
- základy občanské výchovy
- základní osnova českých dějin
- základy botaniky a biologie
- základy zeměpisu (zeměkoule, Evropa a Česká republika)
- sociální výcvik

Místo konání:

- terapeutická místnost R0, R1, R2, R3

Bodovací systém

Hodnotící systém Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Cílem hodnotícího systému v ÚpVZD Brno je motivovat a vést chovance a chovanky (dále jen chovanec) k dodržování ustanovení Zákona o detenci a Vnitřního řádu ÚpVZD Brno. Současně motivovat chovance/chovanky k vědomí, že pozitivním přístupem mohou zlepšit své postavení v rámci prostředí detenčního ústavu a podpořit případnou změnu formy ochranného opatření (přeměna detence na ochrannou léčbu či propuštění).

Hodnotící systém pracuje s udílením kladných a záporných bodů. Pozitivní přístup chovance ke svým povinnostem je hodnocen červenými body (kladnými-plusovými = ☺). Negativní přístup, přímé porušování režimu a stanovených povinností je hodnoceno černými body (zápornými-mínusovými = ☹). Každý černý bod krátí dva červené body.

Odměny a tresty budou udíleny po dosažení kladných i záporných bodů dle pravidel hodnotícího systému. Udělování kladných a záporných bodů probíhá na ranní komunitě. Body udělují zaměstnanci detenčního ústavu po konzultaci s odbornými zaměstnanci. Pokud se chovanec dopustí přestupku, jenž spadá pod tento hodnotící systém, neúčastní se nadstandardních vycházek do doby konání ranní komunity. Sledování televize proběhne pouze v rámci hlavních zpravodajských relací. Za závažný či opakovaný přestupek se udělí kázeňský trest dle Zákona o detenci. Nadstandardní vycházkou je myšlena krátká vycházka nad rámec zákonem stanovené hodinové vycházky (nebrání-li jejímu provedení provozní důvody detenčního ústavu).

Dílčí hodnocení se uskutečňuje v průběhu týdne, souhrnné hodnocení probíhá 1x měsíčně a je zveřejňováno na k tomu určených nástěnkách oddělení. Celkově je bodovací systém vyhodnocen vždy po ukončení kalendářního roku. Chovanci mají možnost na ranní komunitě navrhnout udělení kladných či záporných bodů. Dosáhne-li chovanec patřičného počtu bodů pro udělení odměny či trestu, oznámí tuto skutečnost personálu detence na ranní komunitě.

Závěry kladného hodnocení budou zmíněny v komplexní zprávě a zprávě pro soud v případě obdržení odměny a odměny dle Zákona o detenci (vyjma nadstandardní vycházky). Závěry záporného hodnocení a udělení kázeňského trestu (dle Zákona o detenci) se do těchto zpráv promítnou vždy.

Skupina poruch osobnosti a sexuálních deviantů:

Červené (kladné) body ☺

1. rajónní práce navíc.....	2
2. venkovní úklid (netýká se chovanců zařazených do tzv. pracovní čety)	2
3. příkladné chování v průběhu měsíce.....	2
4. výrazná pomoc druhému chovanci.....	2
5. vlastní přínos do komunity.....	2
6. jiné.....	
.....	1-2

Černé (záporné) body ☹

1. bezdůvodné odmítnutí účasti na programových aktivitách.....	2
2. nevhodné chování na programových aktivitách	2
3. odmítnutí pokynu personálu.....	2
4. nedodržování základní hygieny.....	2
5. nepovolené kouření mimo vyhrazený prostor.....	1
6. neprovedený úklid na ložnici.....	1
7. nepořádek v osobních věcech (stolek, skříňka, lůžko).....	1
8. nesplněný úkol (včetně aktualit na ranní komunitě)	1
9. ležení a spaní v nepředepsaném oděvu.....	1
10. jiné porušení povinností chovance (dle závažnosti).....	2-5

Odměny a sankce v rámci dosažitelných bodů

Odměny:

- po obdržení červených bodů umožnění nadstandardní vycházky v dopoledních hodinách následujících pracovních dnů, jejichž počet odpovídá počtu získaných červených bodů
- ústní pochvala na pravidelné komunitě (záznam do komplexní zprávy)
.....**10**
- ústní pochvala od vedoucího detence..... **35**
- písemná pochvala za pět ústních pochval – kázeňská odměna dle Zákona o detenci
- v případě obdržení kázeňské odměny dle Zákona o detenci umožnění nadstandardní vycházky v dopoledních hodinách v průběhu pracovních dnů po následující dva týdny

Tresty:

- po obdržení jakéhokoli počtu černých bodů zrušení možnosti účastnit se nadstandardní vycházky, byla-li tato předtím jakožto odměna udělena a doposud nebyla plně vyčerpána
- ústní pokárání na pravidelné komunitě..... - 10
- výtka za 3 ústní pokárání
- bezprostředně po obdržení černých bodů neumožnění účasti na nadstandardní vycházce a sledování televize (vyjma hlavních zpravodajských relací) v následujících dnech, jejichž počet odpovídá počtu získaných černých bodů
- sledování televize pouze v rámci hlavních zpravodajských relací dle plánu po dobu následujícího týdne (všichni chovanci, kteří se v rámci měsíčního vyhodnocení hodnotícího systému pohybují v záporných hodnotách)
- neúčast na nadstandardních vycházkách po dobu následujícího týdne (všichni chovanci, kteří se v rámci měsíčního vyhodnocení hodnotícího systému pohybují v záporných hodnotách)
- v případě obdržení kázeňského trestu dle Zákona o detenci neúčast na nadstandardních vycházkách a sledování televize pouze v rámci hlavních zpravodajských relací po dobu následujících dvou týdnů

Skupina psychotiků a mentálních retardací; chovanci trpící závažným organickým poškozením mozku (demencí):

Červené (kladné) body ☺

- rajónní práce navíc 2
- venkovní úklid (netýká se chovanců zařazených do tzv. pracovní čety) 2
- příkladné chování v průběhu měsíce..... 2
- výrazná pomoc druhému chovanci..... 2
- vlastní přínos do komunity..... 2
- aktivní účast na stanovených programových aktivitách a vzorné plnění úkolů v průběhu měsíce..... 1
- pravidelný, vzorový úklid ložnice a udržování pořádku v osobních věcech včetně dodržování osobní hygieny v průběhu měsíce..... 1
- jiné..... 1-2

Černé (záporné) body ☹

1. bezdůvodné odmítnutí účasti na programových aktivitách..... 1
2. nevhodné chování na programových aktivitách..... 1
3. odmítnutí pokynu personálu..... 1
4. nepovolené kouření mimo vyhrazený prostor..... 1
5. ležení a spaní v nepředepsaném oděvu..... 1
6. nedodržování základní hygieny..... 1
7. opakovaný nepořádek, neprovedení úklidu po upozornění..... 1
8. jiné porušení povinností chovance (dle závažnosti)..... 1-3

Odměny a sankce v rámci dosažitelných bodů

Odměny:

- po obdržení červených bodů umožnění nadstandardní vycházky v dopoledních hodinách následujících pracovních dnů, jejichž počet odpovídá počtu získaných červených bodů
- ústní pochvala na pravidelné komunitě (záznam do komplexní zprávy)
..... **10**
- ústní pochvala od vedoucího detence **35**
- písemná pochvala za pět ústních pochval – kázeňská odměna dle Zákona o detenci
- v případě obdržení kázeňské odměny dle Zákona o detenci umožnění nadstandardní vycházky v dopoledních hodinách v průběhu pracovních dnů po následující dva týdny

Tresty:

- po obdržení jakéhokoli počtu černých bodů zrušení možnosti účastnit se nadstandardní vycházky, byla-li tato předtím jakožto odměna udělena a doposud nebyla plně vyčerpána
- ústní pokárání na pravidelné komunitě ..... **- 10**
- výtka za 3 ústní pokárání
- bezprostředně po obdržení černých bodů neumožnění účasti na nadstandardní vycházce a sledování televize (vyjma hlavních zpravodajských relací) v následujících dnech, jejichž počet odpovídá počtu získaných černých bodů
- sledování televize pouze v rámci hlavních zpravodajských relací dle plánu po dobu následujícího týdne (všichni chovanci, kteří se v rámci měsíčního vyhodnocení hodnotícího systému pohybují v záporných hodnotách)
- neúčast na nadstandardních vycházkách po dobu následujícího týdne (všichni chovanci, kteří se v rámci měsíčního vyhodnocení hodnotícího systému pohybují v záporných hodnotách)

- v případě obdržení kázeňského trestu dle Zákona o detenci neúčast na nadstandardních vycházkách a sledování televize pouze v rámci hlavních zpravodajských relací po dobu následujících dvou týdnů

Pravidla pro psaní deníku

- denně (večer): zhodnocení uplynulých 24 hodin – pozitiva i negativa, účast na aktivitách, počet dosažených bodů v rámci hodnotícího systému (nepodléhá skupinovému rozboru)
- každou neděli zhodnocení uplynulých sedmi dnů a plány na období následující dle následujícího schématu (pro skupinový rozbor):
- témata jsou volena individuálně terapeutem dle schopností chovanců, vybíráno je z níže uvedených
- práci na deníku stvrdí terapeut 1x týdně
- témata:
  1. významné události, nálada, zdůraznit nejvýznamnější a ze svého pohledu nejdůležitější momenty (vlastní i pro chovance či detenci jako celek)
  2. vztahy se spolučovanci (spolupráce, komunikace, přátelství; konflikty – fyzická i verbální agrese, averze vůči druhým, návrh způsobu řešení)
  3. pasivní agrese (např. trucování, odmítání komunikace, neochota spolupracovat, sebepoškozování, případně způsob překonání popsaného) – i rozvahy o takovém chování
  4. co jsem udělal pro sebe a pro to, abych se cítil lépe
  5. co jsem udělal dobrého pro druhé (zdůraznit skutky, ze kterých mám opravdu dobrý pocit nebo radost)
  6. co jsem udělal pro to, aby soud rozhodl o změně mého umístění
  7. co jsem mohl udělat lépe
  8. významné sociální situace (dopisy, návštěvy)
  9. alkohol, drogy, nikotin, kofein – myšlenky na abúzus, počet vykouřených cigaret a zkonsumovaných šálků kávy za den a proč
  10. účast na aktivitách – osobnostní přínos, nové informace
  11. počet dosažených bodů za uplynulý týden (červené i černé)
  12. plány na následující týden (aktivity, body, návštěvy, dopisy, pomoc druhému, vlastní přístup k režimu...) + zhodnocení splnění předsevzetí uplynulého období
  13. pocity ze psaní deníku, reflexe
  14. jak jsem vnímal komunitu, skupinu - co mě oslovilo, co bylo pro mě důležité, jak jsem to prožíval
  15. jak jsem dnes vnímal sebe, své okolí, členy komunity

16. co mě dnes zaujalo, co mě potěšilo, co mi ublížilo
17. co se mi dnes podařilo
18. co pro mě bylo obtížné, s jakými problémy se potýkám
19. jaké mám plány, cíle, sny
20. čeho se bojím
21. popis snu a jeho předpokládaný výklad

Délka zápisu v deníku není limitována. Do deníku nezapisujeme denní program, seznam pracovních aktivit, počasí atd. Denní zápis neobsahuje pouze odpovědi na otázky terapeuta. Neodevzdání deníku je hodnoceno minus bodem. Deník je soukromá záležitost mezi chovancem a terapeutem.

Chovanec začíná psát deník ode dne zařazení do stupně A, zápisy za víkend se píší jednotlivě pro každý den. Popsané deníky a deníky při propuštění se odevzdávají.

Pokud chovanec ze zdravotních důvodů nemůže psát deník, další postup domluví se svým terapeutem

Pravidla pro vypracování životopisu

Rozsah životopisu je předem určen dle schopností chovance.

1. **Rodinné prostředí** v období dětství do 6 let. Věk, povolání, zdravotní stav matky, otce sourozenců, prodělání závažných onemocnění rodinných příslušníků, zejména TBC, epidemie žloutenky, alkoholismu, duševní choroby, sebevraždy nebo sebevražedného pokusu. Vztahy mezi rodiči, majetkové poměry, vztah k rodičům, výchovné metody, postoje rodičů a jejich výchovné prostředky, všechny závažné údaje o sobě do 6 let – zdravotní stav, konfliktní situace.
2. **Školní docházka** - všechny absolvované školy, průměrný prospěch, eventuálně opakování ročníků, snížené známky z chování a proč, jiné výchovné problémy, záškoláctví, oblíbené a neoblíbené předměty. Dospívání.
3. **Zaměstnání.** Vyučení či získání jiné odborné kvalifikace. První zaměstnání, počet vystřídaných zaměstnání, nezaměstnanost, spokojenost či problémy v zaměstnání, druh práce a pracovního poměru – nábor, brigáda, směny apod.
4. **Vojenská služba** - absolvování v letech, hodnost, problémy při výkonu služby.
5. **Rodinný život** - stav, u svobodných partnerské vztahy, jejich problematika, spokojenost s nimi. U ženatých/provdaných údaje o manželovi/manželce – věk, povolání, zdravotní stav, délka trvání manželství, děti a jejich věk, povolání či škola, zdravotní stav. Finanční situace rodiny. U rozvedených, informace o bývalém partnerovi, jinak stejné údaje jako u ženatých/provdaných. Příčiny rozvodu. U všech stručně charakteristika sexuálního života v období před nástupem léčby, problematika v této oblasti. Jak nyní žije, zda s rodinou či ne, vztah k příbuzným. Jak se chová a stará o domácnost.
6. **Zájmy** - osobní, kulturní, sportovní, znalost hraní na hudební nástroje, četba, kino, divadlo, televize, hudba či jiné zájmy.
7. **Trestní stíhání** – proběhlé trestné činy, výkony trestů, řízení před komisí, tresty v souvislosti s užíváním návykových látek, postoj k trestnému činu, jak se na trestný čin dívá v současnosti.
8. **Vážná onemocnění** - bezvědomí, trvalé následky nemoci, nemoci, které byly léčeny před nástupem do detence. Psychiatrická léčba.
9. **Dosavadní prodělané léčby** – ambulantní, ústavní, dobrovolné, na výměr. Kdy a kde, s jakými výsledky.

10. **Vztah k návykovým látkám** – k alkoholu, hracím automatům, sázení, drogám.
11. **Ostatní údaje**, které považujete za nutné uvést.
12. **Pobyt v detenci** – důvody pro udělení detence, postoj k pobytu v detenci, motivace k léčbě, průběh pobytu v detenci, vztahy se spoluchovanci.
13. **Motivace** – proč na sobě chci pracovat, jak vidím svoji budoucnost v léčbě, na svobodě. Jak předejít recidivě.
14. **Co dobrého mi moje trestní minulost přinesla** – pocity, výhody, hlavní důvody
15. **Co špatného mi moje trestní minulost přinesla** – problémy v osobním životě, zdravotní, povahové změny, problémy v rodině, na pracovišti. Co jsem mohl dokázat bez páčání trestné činnosti.

Pravidla pro postupy do režimových stupňů

Do jednotlivých režimových stupňů je možné pouze na základě doporučení terapeutického týmu. Vždy je posuzováno individuálně. Pro zařazení do režimového stupně se hodnotí plnění stanoveného programu, plnění režimových prvků, schopnost sebeobsluhy, dodržování pravidel mezilidských vztahů a schopnost sociální komunikace. Při zařazování je brán zřetel na míru duševní poruchy chovance, jeho nebezpečnost a aktuální medikaci.

V režimových stupních dochází ke změně zpravidla nejméně po dvou hodnotících obdobích, tzn. po 6 měsících. V případě závažného porušení režimu lze režimový stupeň změnit okamžitě po poradě terapeutického týmu. Rozdělení režimových stupňů je nastaveno tak, aby mělo progresivní charakter, avšak v případě selhávání jsou režimové stupně prostupné oběma směry.

Do režimového stupně bude chovanec zařazen po zařazení do sekce a skupiny, tedy po nástupní době. Pro posun do dalšího režimového stupně musí splnit chovanec všechny body pro daný stupeň (zároveň musí být splněny body předcházejících stupňů)

Za plnění či neplnění může být chovanec kladně či záporně bodován.

Jedním z bodů pro postup do režimového stupně A je složení zkoušky před komisí: lékař, psycholog, speciální pedagog, vychovatel-terapeut (vylosuje si 3 otázky z předem určených témat. Určená témata budou z následujících oblastí: diagnóza, náhled, hodnotící systém, vnitřní řád, představy o léčbě v PN

Režimový stupeň	Cíle pro posun do dalšího stupně
A	<ul style="list-style-type: none"> • na komunitě přispívá aktualitami a doplňuje je pravidelně • dochází pravidelně do aktivit, ve kterých se adekvátně zapojuje • je motivovaný na sobě pracovat • plní pokyny personálu • za uplynulé období obdržel kladné body a nedostal se do záporného hodnocení • za uplynulé období nebylo zaznamenáno žádné problémové chování • na skupinách hovoří otevřeně o svých problémech

	<ul style="list-style-type: none"> • přednes referátu před skupinou na zadané téma • vytvořit si jasnou představu budoucího života a kroků k němu vedoucích • složení zkoušky před komisí: lékař, psycholog, spec. pedagog, vychovatel-terapeut (vylosuje si 3 otázky z předem určených témat) • pravidelně pracuje na deníku (viz příloha č. 5) • pomáhá s vedením komunity (zahájení, koordinování aktualit, zapisování jmen k aktivitám pro celý den) • spolupodílí se na léčbě druhých, na dobrém chodu celého léčebného společenství • pomáhá ostatním chovancům
B	<ul style="list-style-type: none"> • na komunitě přispívá aktualitami a doplňuje je nepravidelně • dochází pravidelně do aktivit • je motivovaný na sobě pracovat částečně • plní pokyny personálu částečně • za uplynulé období obdržel kladné body, nedosáhl na kladné body, ale nedostal do záporného hodnocení • za uplynulé období bylo zaznamenáno problémové chování pouze výjimečně • dodržuje pořádek na cele • Sepsat výplň volného času (co by dělal v případě propuštění) • na skupinách částečně hovoří otevřeně o svých problémech • přejímá zodpovědnost za své působení ve všech životních situacích • vypracuje životopis (viz příloha č. 6)
C	<ul style="list-style-type: none"> • na komunitě přispívá aktualitami • dochází nepravidelně do aktivit • je motivovaný na sobě pracovat, ale selhává • plní pokyny personálu částečně, s obtížemi • za uplynulé období obdržel kladné body, nedosáhl na kladné body nebo se dostal do záporného hodnocení • za uplynulé období bylo zaznamenáno problémové chování max. 3 x • dodržuje pořádek na cele s obtížemi • na skupinách nehovoří otevřeně o svých problémech

D	<ul style="list-style-type: none"> • chodí na komunitu, účast je pouze pasivní • nedochází do aktivit • není motivovaný na sobě pracovat • neplní pokyny personálu • za uplynulé období nedosáhl kladných bodů nebo se pohyboval v záporném hodnocení • za uplynulé období bylo zaznamenáno opakovaně problémové chování • nedodrží pořádek na cele
---	--

Fotodokumentace

Foto č. 1 – Vazební věznice a Ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 2 – Vazební věznice a Ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 3 – Ložnice pro chovance v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 4 – Místnost pro komunity v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 5 – Chodba v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 6 – Tělocvična pro chovance v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 7 – Zahrádka a sportoviště pro chovance Ústavu pro výkon zabezpečovací detence
Brno

Foto č. 8 – Vycházkový prostor pro chovance Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 9 – Pracoviště prádelna pro chovance Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 10 – Dílny - arteterapie v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 11 – Fyzioterapie v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 12 – Fyzioterapie v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno

Foto č. 13 – Rakousko - Justizanstalt Göllersdorf (věznice s opatřením)

Foto č. 14 – Rakousko – oddělení pro chovance

Foto č. 15 – Rakousko – vycházkový prostor

Foto č. 15 – Rakousko – dílny, arteterapie